

Kapolcsi Értéktár Döntéshozó Testület
8294 Kapolcs Kossuth u.35.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: A Kapolcsi Értéktár Döntéshozó Testületének 2016. november 20-án (vasárnap) 15.00 órai kezdettel megtartott üléséről

Az ülés helye: a Kapolcsi Kulturális Egylet székhelye: 8294 Kapolcs Kossuth u.35. Molnárház

Jelen vannak:

Márta István elnök
Kocsis Csaba tag
Szabó Csaba tag
Göntér Gyuláné tag
Márvány Gyuláné tag
Timár Ildikó tag
Göntér Eszter tag

Meghívott vendégként jelen vannak: Göntér Gyula polgármester Kapolcs
Szőke András színész, rendező, Taliándörögd
Ormós Ferenc

Márta István elnök köszöntötte a megjelenteket. Megállapította, hogy az ülés határozatképes mivel valamennyi Döntéshozó Testületi tag jelen van. Ismertette a napirendet, azzal kapcsolatban sem ő sem a jelenlévők nem kívántak kiegészítést tenni így javasolta annak elfogadását.

A Kapolcsi Értéktár Döntéshozó Testületének tagjai a javaslattal egyetértettek és egyhangúan, 7 igen szavazattal, elfogadták az alábbi: N a p i r e n d e t:

Napirendi pontok:

- 1) *Kapolcsi értékek általános bemutatása (Márta István elnök)*
- 2) *Az értéktár fogalma, jogi háttere (Márta István elnök)*
- 3) *A Kapolcsi Értéktár hivatalos megalakítása, a Döntéshozó Testület bemutatkozása*
- 4) *A 2016-os Kapolcsi értéktárba javasoltak ismertetése; Szavazás*
- 5) *További javaslatok, Hozzászólások*
- 6) *A jövőbeni konkrét feladatok meghatározása és a következő ülés időpontjának ismertetése*

- 1) **Márta István elnök** ppt- és prezentációban összegezte a Kapolcsi Kulturális Egylet által 2004-ig felmért kapolcsi értékeket. (Csatolva az Értéktár dokumentumai közé.)
- 2) **Márta István elnök** szintén ppt- és prezentációban ismertette a Kapolcsi Önkormányzat és a Kapolcsi Kulturális Egyesület között létrejött Megállapodás tartamát, annak jogi háttérét és az Értéktár működésének gyakorlati szempontjait. (Csatolva az Értéktár dokumentumai közé.)

Hozzátette: a belső/külső kommunikáció rendkívül fontos, az Értéktárnak „látszódnia” kell. Hangsúlyozta, hogy rendszeresen friss információk kellenek, az Értéktár és annak munkája elérhető kell legyen, mind a www.kapolcsiegylet.hu, mind a www.kapolcs.hu honlapokon. Az egyleti honlapon erre a célra külön „fül” készül majd.

- 3) **Márta István elnök** bemutatta a Döntéshozó Testület tagjait; ezzel a Megállapodás értelmében hivatalosan is megalakult a Kapolcsi Értéktár; továbbá ismertette, és bemutatta azt az általános, még kitöltetlen Javaslati lapot, amelyet kitöltve lehet megtenni az ajánlásokat egy-egy, a Kapolcsi Értéktárba bekerülhető értékről.

Hozzászólások:

- **Szőke András** kiemelte, hogy a Művészetek Völgye, a hozzá kapcsolódó szellemi értékekkel együtt akár Hungarikum is lehetne a későbbiekben, valamint, hogy egy sirató, egy halotti beszéd, imádság, egy könyörgés, vagy akár a Ladányi féle gyűjtött anyag, - amiket a könyvei megírásához gyűjtött - is lehet érték, mint szellemi érték.

- **Márta István** szerencsésnek nevezte, hogy az őáltala egykor készített felvételek is most kerülnek elő, az Egyleti Archivum kialakítása kapcsán. (pl rátalált egy VHS kazettán levő anyagra, amikor a Sipos Mihály (a Muzsikás együttes alapítója) elment Horváth Géza bácsihoz (az utolsó kapolcsi prímáshoz), ahol rögzítette, ahogy hegedült. Ez például egy remek hangzó háttéranyag a kapolcsi cigányzenészek ajánlásához. A - most - folyamatosan tartalommal „töltődő” egyleti archívum közel három évtized alatt összegyűlt igen jelentős mennyiségű dokumentumai jó alapot és segítséget adnak az Értéktár működéséhez.

- **Szabó Csaba** hozzátette, hogy nála is rengeteg mennyiségű levéltári anyag van az 1700-as évektől.

- 4) **Márta István elnök** ismertette a 2016-os Kapolcsi Értéktárba javasolt értékeket:

1.) Művészetek Völgye Fesztivál és (a helyszínen hozott döntés értelmében – Göntér Eszter hozzászólására egyöntetűen megszavazva): a településekre gyakorolt hatásai, mint kulturális örökség.

Szavazás: egyöntetűen, 7 igen szavazattal, beemelésre került a Kapolcsi Értéktárba

2.) Kapolcsi vízimalmok

Hozzászólás: *Kocsis Csaba* jelezte, hogy a Kőszeghy malomhoz felhasznált fotó valószínűleg nem valós, nem ehhez a malomhoz tartozik, lehetséges, hogy inkább a Monostorapáti malomnál készítették ezt a képet;

Szőke András ezzel vitatkozott, indoklásában a dörögdi házaknál hasonló építkezési módot említett, melyekből néhány szintén átépítésre került, tehát nem a mai képet mutatja. Javasolta a malom megkutatását, amennyiben erre van lehetőség.

Kocsis Csaba jelezte, hogy erre már történtek kísérletek, már kutatták, de biztosra nem derült ki; ezen kívül a Márta István által említett Walter malomhoz kapcsolódóan jelezte, hogy itt amennyiben sikerülne segíteni takarításban, tereprendezésben, a tulajdonos Walter László megnyitná a malmot a nagyközönség számára. Továbbá felhívta a figyelmet, hogy a Pápai Gábor el akarja adni a tulajdonában levő egykori Kőszeghy malmot, és amennyiben az értékesítésre kerül, fel kell venni mindenképp az új tulajdonossal a kapcsolatot.

Szavazás: egyöntetűen, 7 igen szavazattal, beemelésre került a Kapolcsi Értéktárba.

3.) Királykő, mint természeti érték, és kulturális örökség

Hozzászólás: *Márta István, Szabó Csaba, Kocsis Csaba:* a földvár bronzkori, avagy Árpád kori mivoltát kiderítendő, érdemes felkeresni Hangody László történészt, és tovább kutatni a kérdést. A tervezett kutatás dokumentációja és anyagai Márta Istvánnál vannak.

Szavazás: egyöntetűen, 7 igen szavazattal, beemelésre került a Kapolcsi Értéktárba

4.) Kapolcsi cigányzenészek és hagyományaik, mint kulturális örökség.

Hozzászólás: nincs

Szavazás: egyöntetűen, 7 igen szavazattal, beemelésre került a Kapolcsi Értéktárba

5.) Eger vize patak, illetve Kapolcsi víz, mint természeti érték

Hozzászólás: nincs

Szavazás: egyöntetűen, 7 igen szavazattal, beemelésre került a Kapolcsi Értéktárba

- 5) A szavazást követően **Szőke András** jelentkezett a Döntéshozó Testületbe, mint tag. Márta István elnök válasza: ehhez írásos beadványt kell benyújtania az Önkormányzat és az Egylet felé, akik döntést hoznak, és annak alapján lehet módosítani a Testületi tagként meghatározott személyek számát. Tiszteletbeli funkcióban – természetesen – szükség van személyére és a tudására, ezért mindenkor szeretettel látja a testület.

Szőke András további megjegyzése: A "Kapolcsi Értéktár" történelmi részlegének kibővítése hosszútávon indokolt. Ahhoz, hogy a szellemi hagyatékot egy közösség kellően ápolja és átadja majd egy következő generációnak érdemes távolabb lépni a jelentől és a valós közigazgatási szerkezettől.

Egyszerűbben értelmezve, ha a történelmi "Dent", "Imár", vagy a Monostorapáti irányában levéltári anyagokból ismerhető legalább négy középkori falut jelentő területeket nézzük, ma joggal mondható a kapolcsi értékek virtuális kincsének ez a terület. Természetesen még mindez kutatásra, gyűjtésre vár.

A hajdani "egyleti" szellemiség Kapolcson, gondolva itt az akkori alkotókra, teremtőkre, teljességgel irányadójának, staféta átadójának tekinthető a taliándörögdi Római Katolikus Plébánia, más néven Ósök Háza szellemi és fizikai anyagaiban. Mivel ez a rendszer Illés Sándor irányításával ma is aktívan működik, bővül, így logikusnak tűnik, hogy nem leválasztva kell róla gondolkodni, hanem bekapcsolni az új rendszeretekbe azt.

Az elmúlt húsz évben ezer szállal kapcsolódott az Ósök Háza éppen Kapolcshoz, támogatással is, sőt a jegyzőkönyvben említett temetői munkáknál is együtt dolgoztak akkor a szervezetek.

Ha, például a háború előtti zsidó kultúrát nézzük éppen a Márkus család példája bizonyítja, akik Kapolcsról 1926-ban települnek át részben Taliándörögdre, vagy a Szaller család, akik Dörögdről mennek a kapolcsi malmot indítani, hogyan nem külön értelmezhető mindez.

Az a tény, hogy négy kilométerrel arrébb helyezkedik el egy gyűjtemény, pusztán azt jelenti, hogy financiálisan és formailag ott létezik befogadói, közösségi szintér.

Javaslat: Illés Sándor atyát is hívjuk meg a tagságba.

Márta István elnök további javaslatai az Értéktárba:

- a *Kovácsműhely*, melyről igen nagy mennyiségű dokumentáció áll rendelkezésre. Ehhez Szabó Csaba megemlítette az egykori tűzoltószertár mögötti *másik egykori kovácsműhelyt*, amit szintén érdemes lenne feltárni, kutatni, arról dokumentációt készíteni.
- maga a *Falumalom* a teljes berendezésével, melyhez a *Malomsziget* is kapcsolódik.
- *Faluhíd*
- *Szurdi Éva hídszobrai*
- *Kapolcsi és Kapolcs környéki források*
- *Evangélikus templom*
- *Katolikus templom*
- *Zsidótemető*
- *Pincék*
- *Szabadi Piroska féle ház*
- *Tera néni volt háza, a mostani Hazai Provance*
- *a régi tűzoltószertár*
- *a faluképet meghatározó házak*
- *hidak, gerendahidak – lehetőleg nevesítve*
- *Kalapos híd – Márványné Elli hozzászóló javaslata*
- *a Pápai malomnál levő híd*
- *a kapolcsi település- és utcaserkezet / melyről készült egy tanulmány*
- *kapolcsi színjátások*
- *kapolcsi tűzoltók*
- *kiadványok*
- *Szokoly Éva verses kötetei*

Szóke András által elhangzott további javaslatok:

- *a Katolikus templom oldalkápolnája alatti altemplom*, és valószínűleg az abban nyugvó *Nemeskéri Kiss Pál* veszprémi nagyprépost;
- *báró Lakos János költő*
- a dörögdi úton feltételezett *Kapolcsi Római kori villasor* (Dornyai Béla)
- *Zsidó tisztasági fürdő* 1944 előtti
- *Zsidó temető* feltárt, valamint az egykori régi helyszíne
- *Zsidó kocsmá*
- *Kapolcsi téglák* / melyek a Ráskói téglavetőben készülhettek – **Szóke András** felajánlotta, hogy a dörögdi Ősök Házában őrzött kapolcsi vonatkozású téglákat (kb. 60-70 db) szeretettel odaadja az Értéktár részére, egy megfelelő helyet kell

teremteni az elhelyezésükre, bemutatásukra. Csigaház, Kispince lehetséges helyszínek erre.

Ebből következően felvetődött a Kapolcsi Értéktár tárgyi anyagának bemutatása a Molnárházban, vagy a Csigaházban.

- 6) A következő és egyben utolsó napirendi pont: a jövőbeni feladatok megvitatása, melyeket **Márta István elnök** ismertetett:
- Az Értéktárba most felvettek javaslati lapjainak korrekt és további forrásmunkák megnevezésével bővített javítása fontos teendő.
 - További javaslatok, azok feldolgozása
 - A Döntéshozó Testületről bemutatkozó anyag szükséges a honlapokra. A grémium tagjaitól rövid életrajzi adatok és fotók kellenek. Ezeket Timár Ildikó részére kell e-mailben át küldeni 2016. December 31-ig, ezután kerülnek fel a honlapokra.

Szabó Csaba felvetése: Kutatási célra, a Levéltárakba való bejutás segítése – egy – az Önkormányzat, az Egylet és az Értéktár által való igazoló dokumentum kiadása

- A következő találkozó várható időpontja: 2017. január vége, február eleje.

Szabó Csaba még felvetette, hogy fontos lenne bevonni a gyerekeket a munkába

Márta István: a következő ülésre hívjuk meg vendégként Hangody László történészt.

Végezetül, készült egy közös fotó a jelenlevőkről.

Készült: Kapolcs, 2016. november 30.

Timár Ildikó
jegyzőkönyv vezető

Márta István
elnök